Polisen

Är vi sämre brottsutredare än våra grannländer?

Många har redan en klar bild av polisens utredningsresultat

Polisen

En ny bok handlar om varför polismyndigheten, trots ständiga omorganisationer och resurstillskott, inte blir bättre. Sedan 2015 har polisens resurser mer än fördubblats, men **ändå klaras endast tio procent av brotten upp.**

Kvartal 2025-07-25

Otydlig styrning och
sämre resultat efter polisreformen

Riksrevisionen 2025-10-22

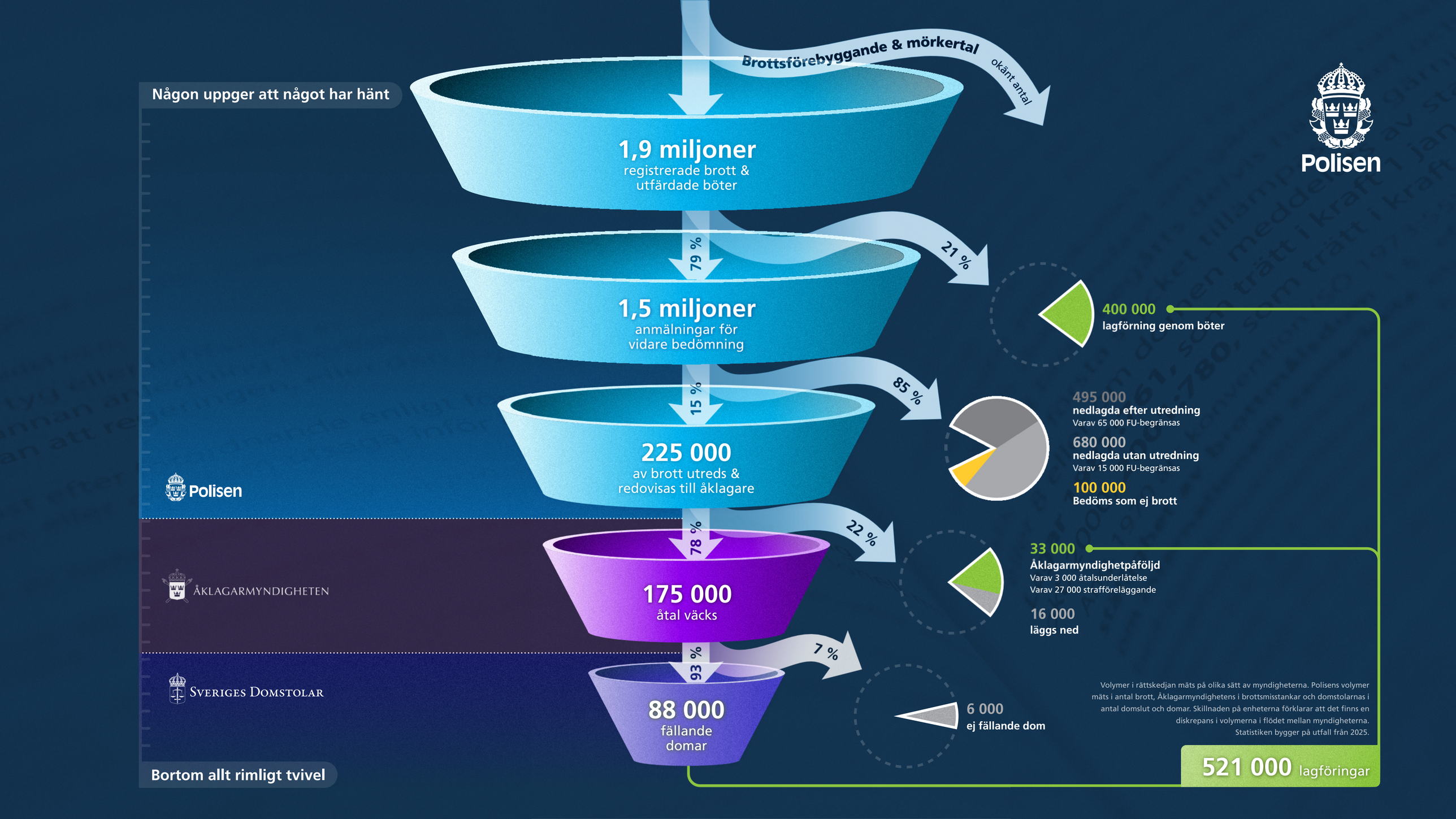
10 000 fler till polisen
– **oförändrad nivå uppklarade brott**

SVT 2026-03-25

Trots nästan 2 500 fler anställda **lyckades polisen inte lösa fler brott** under 2023. …”Den låga andelen inledda förundersökningar är särskilt oroande”, säger en expert på brott och trygghetspolicy.

Svenskt näringsliv 2024-04-02

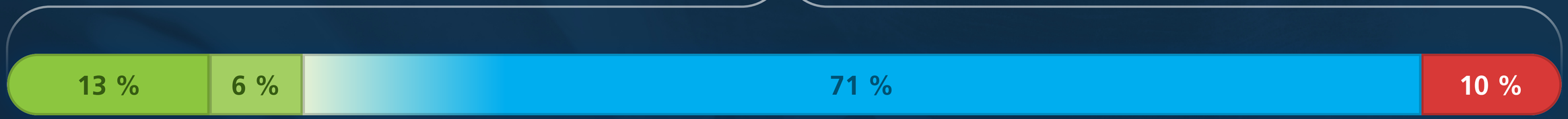
Flödet genom rättskedjan & vår potential

Någon uppger att något har hänt
Brottsförebyggande & mörkertal
okänt antal
1,9 miljoner
registrerade brott &
utfärdade böter
79 %
21 %
1,5 miljoner
anmälningar för
vidare bedömning
400 000
lagföring genom böter
15 %
85 %
225 000
av brott utreds &
redovisas till åklagare
495 000
nedlagda efter utredning
Varav 65 000 FU-begränsas
680 000
nedlagda utan utredning
Varav 15 000 FU-begränsas
100 000
Bedöms som ej brott
Polisen
78 %
22 %
175 000
åtal väcks
33 000
Åklagarmyndighetpåföljd
Varav 3 000 åtalsunderlåtelse
Varav 27 000 strafföreläggande
16 000
läggs ned
ÅKLAGARMYNDIGHETEN
93 %
7 %
88 000
fällande
domar
6 000
ej fällande dom
SVERIGES DOMSTOLAR
Volymer i rättskedjan mäts på olika sätt av myndigheterna. Polisens volymer mäts i antal brott, Åklagarmyndighetens i brottsmisstankar och domstolarnas i antal domslut och domar. Skillnaden på enheterna förklarar att det finns en diskrepans i volymerna i flödet mellan myndigheterna. Statistiken bygger på utfall från 2025.
521 000 lagföringar
Bortom allt rimligt tvivel
Polisen

Potentialen i avslutade ärenden?

Alla avslutade ärenden hos polisen

(ca 1,1 miljoner under 2025)

Redovisade till åklagare

FU-begränsade & MT<15

Begränsade till goda utredningsförutsättningar

Tydlig begränsning i utredningsförutsättningar & i huvudsak ringa brott

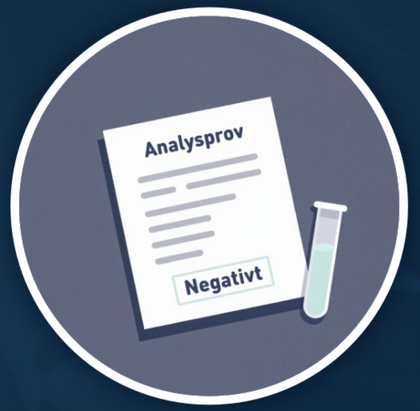
Ej brott eller Brott utomlands

Ca 10 % av anmälningarna avser Ej brott eller Brott som begåtts utomlands

Polisen

Anmälda brott som ganska snabbt kan avskrivas som Ej brott

Anmälda brott som efter utredning kan läggas ner som Ej brott

Anmälda brott utomlands

Nästan inget att gå vidare med

Tydligt begränsade utredningsförutsättningar.
Bevisning saknas, är bristfällig och i huvudsak ringa brottslighet.

Polisen

c:a 60 % ärenden

Förrådsinbrott
Inga användbara spår

Skadegöreslse
Inga vittnen eller film

Parkeringsskada
Okänt fordon

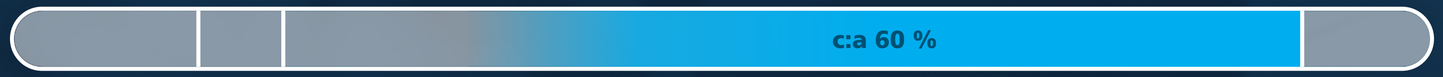
Cykelstölder
Bevis saknas

Kortbedrägeri (utan kort)
Bevis saknas

Ringa misshandel
Inblandande samarbetar ej

Upp till 10 % av ärendena kan vi nå längre i om vi ökar vår förmåga

Polisen

Misshandel där viss bevisning finns

Bedrägerier

Bidragsbrott

Bostadsinbrott

Om vi ökar vår förmåga kan vi nå längre i vissa typer av ärenden. Det kan fortsatt innebära att dessa sedan läggs ner eller FU-begränsas men vissa kan också leda till lagföring. För att bli ännu bättre behöver vi öka vår förståelse för dessa typer av brott.

Vad krävs för att öka redovisningsandelen?

Exponentiellt samband mellan förmåga och resultat

Polisen

Behov av ökad förmåga ökar exponentiellt

Sambandet mellan redovisningsandel och utredningsförmåga är exponentiellt.

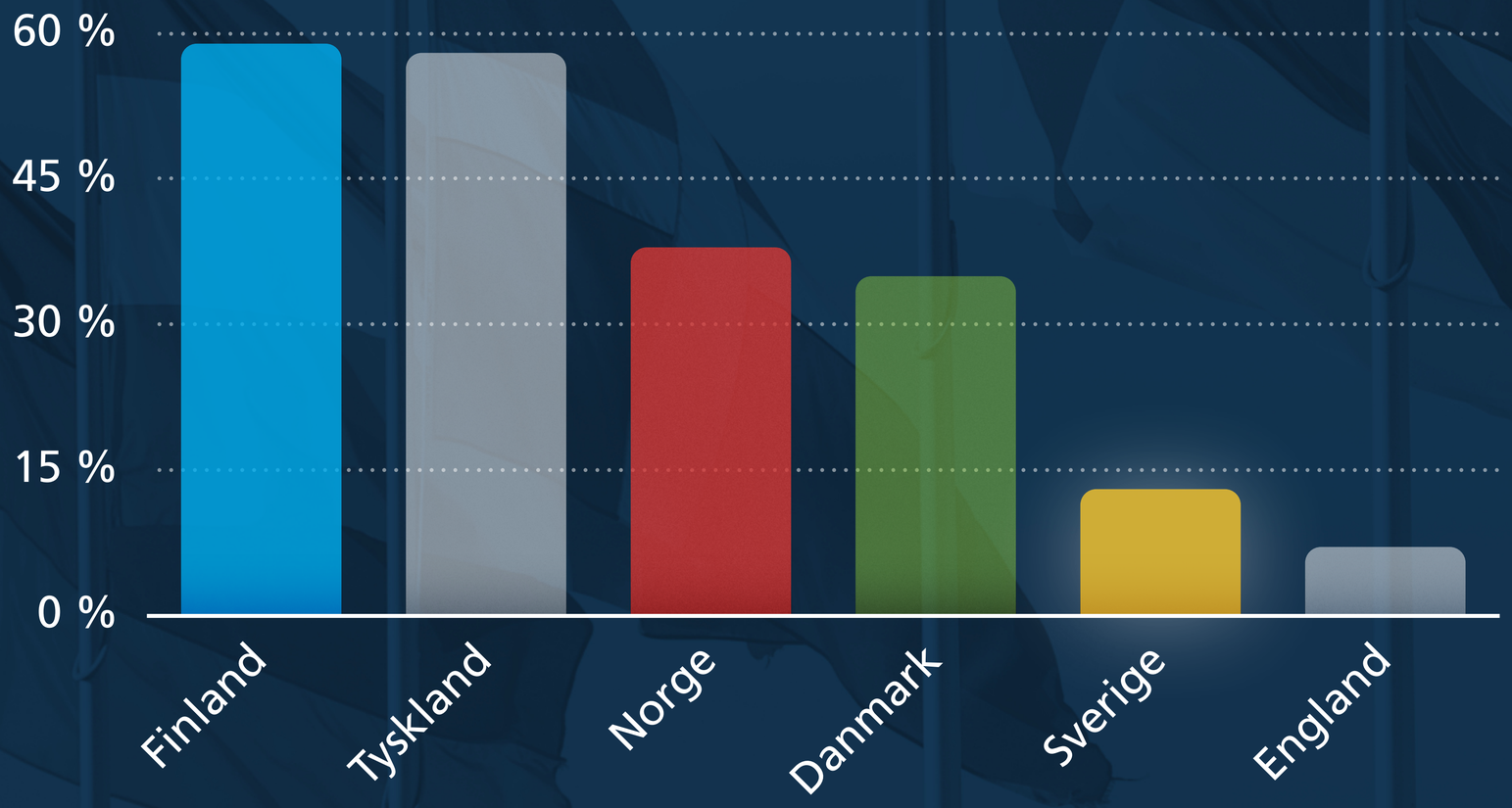
För varje procentenhets ökning av redovisningsandelen krävs allt större förmåga, eftersom de återstående ärendena har allt sämre utredningsförutsättningar

Ökad förmåga kan uppnås genom exempelvis bättre hjälpmedel, mer resurser, tydligare ledning och effektivare arbetssätt.

Internationell jämförelse

Uppklaring enligt respektive lands definition

Polisen

Varför är skillnaderna så stora vid dessa jämförelser och är Finland och Tyskland så mycket bättre än Sverige och England?

Källor: Sverige Brå, Norges SSB, Statistikcentralen i Finland, tyska BKA, brittiska Home Office och Danmarks statistik

Hur vi räknar påverkar resultatet

Olika definition av uppklaringsandel

Polisen

	Danmark	Finland	Norge	Sverige
Täljare	**Polisiärt uppklarat**, räknas även om åklagare lägger ner och teknisk uppklaring ingår också	**Polisiärt uppklarat**, räknas även om åklagare lägger ner och teknisk uppklaring ingår också	**Polisiärt uppklarat**, räknas även om åklagare lägger ner och teknisk uppklaring ingår också	**Åtal, åtalsunderlåtelse eller strafföreläggande.**
Nämnare	**Inte alla anmälningar registreras och inte heller alla brott.** Bedömning görs innan registrering, t.ex. ingår inte uppenbara ej brott och brott i utlandet.	**Inte alla anmälningar registreras och inte heller alla brott.** Bedömning görs innan registrering, t.ex. ingår inte uppenbara ej brott.	**Inte alla anmälningar registreras.** Bedömning görs innan registrering, t.ex. ingår inte uppenbara ej brott.	**Alla anmälningar registreras och även alla brott.** När dessa avslutas ingår de i nämnaren.

Exempel på hur olika händelser räknas olika

Erik påträffas med en liten mängd narkotika men misstänks redan för flera grövre brott som redovisats till åklagare.

Sverige: Inte uppklarat. Ärendet läggs ner eftersom brottet sannolikt inte påverkar påföljden.

Danmark, Norge och Finland: Uppklarat. Gärningsman och händelseförlopp är kända, även om ärendet läggs ner.

Sara blir bestulen på pengar under en utlandssemester.

Sverige, Norge och Finland: Ingår i statistiken.

Danmark: Ingår inte i statistiken.

Ebba 12-år, vandaliserar sin skola. Bevisningen visar vem som gjort det.

Sverige: Inte uppklarat. Ärendet läggs ner på grund av barnets ålder.

Finland, Norge och Danmark: Räknas som uppklarat.

Ivar anmäler att han känner sig kränkt efter att ha avvisats från en tågstation.

Sverige: Registreras som ofredande, men läggs ner eftersom inget brott begåtts.

Norge och Danmark: Registreras sannolikt inte som brott.

Finland: Rensas bort ur statistiken i efterhand.

Hur mäter vi framgång?

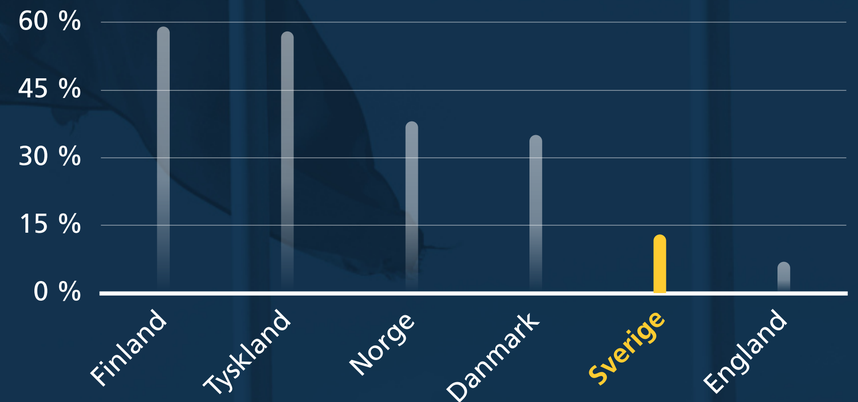
Uppklaringsstatistik i ett internationellt perspektiv

Polisen

Definition av uppklaringsprocent

Andel uppklarade brott enligt respektive lands definition

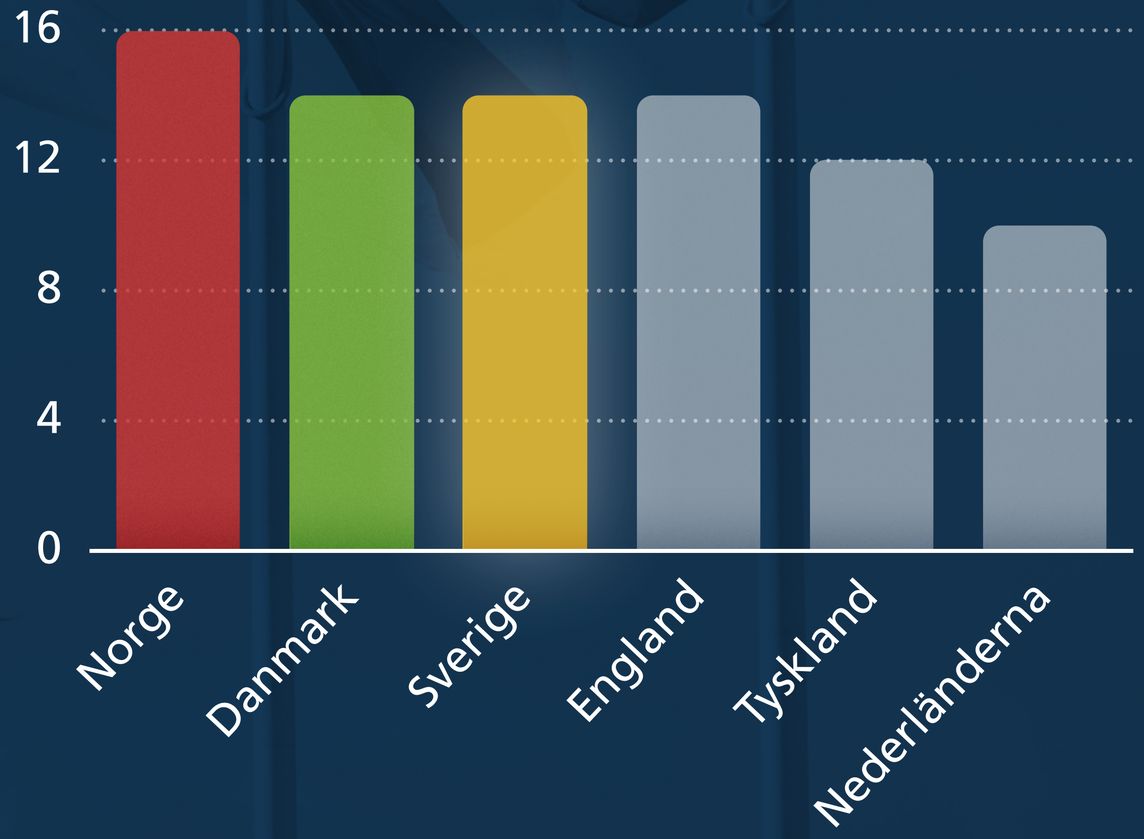
Höjd i stapeldiagrammet och position på linjen ovan hänger ihop: länder med *generös* definition visar *högre* andel uppklaring, länder med *strikt* definition *lägre*.

Hur gör vi en mer rättvis jämförelse?

Brå:s metod från 2014

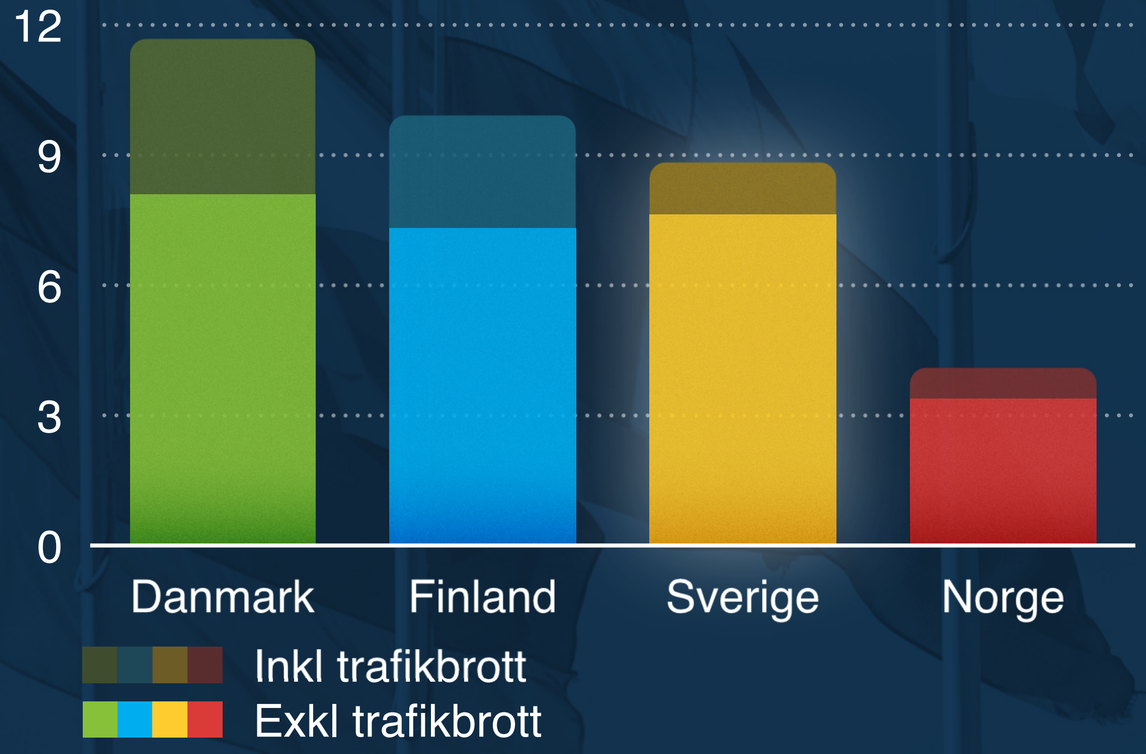
Lagföring per 1 000 inv (från 2012)

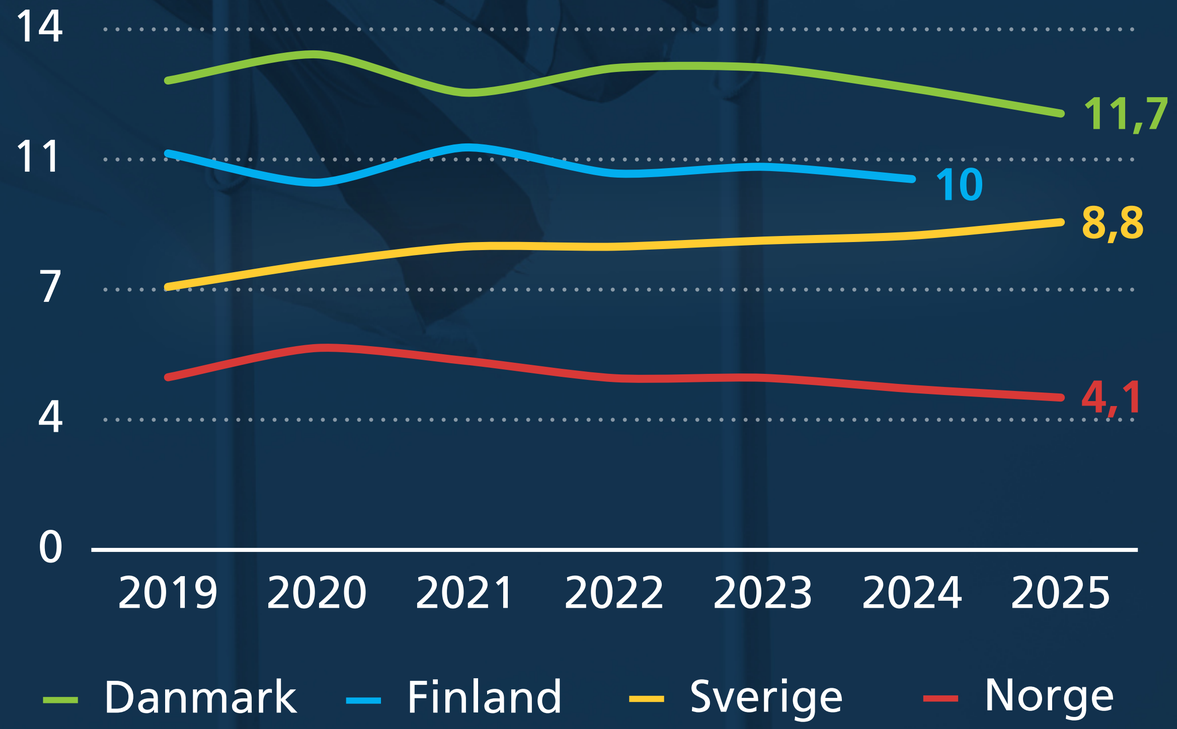
En mer rättvis jämförelse

Polisen

Lagföring per 1 000 inv*

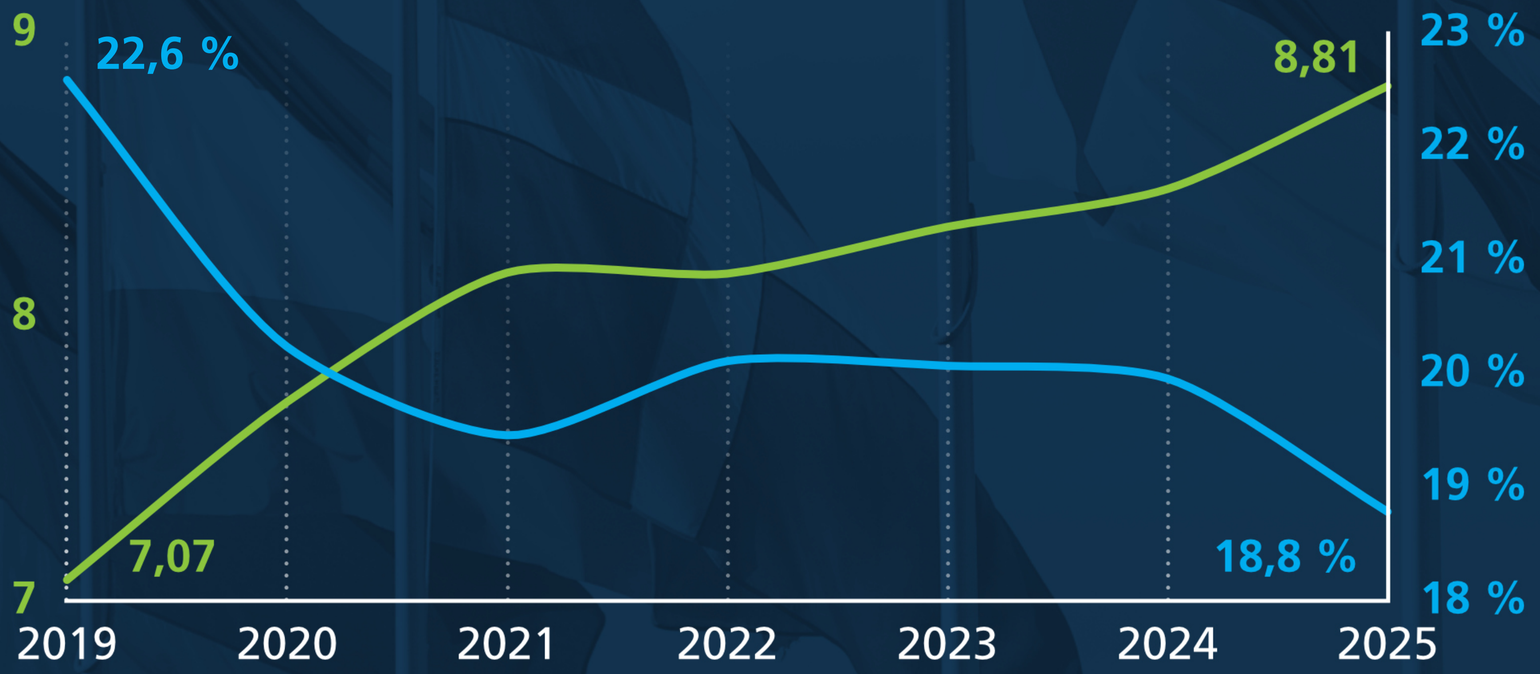

Lagföring per 1 000 inv

*År 2025 för Danmark, Norge och Sverige. För Finland 2024.
Siffrorna redovisas exkl strafföreläggande.

Den ökade lagföringen i Sverige förklaras inte av ökad brottsutsatthet, tvärtom

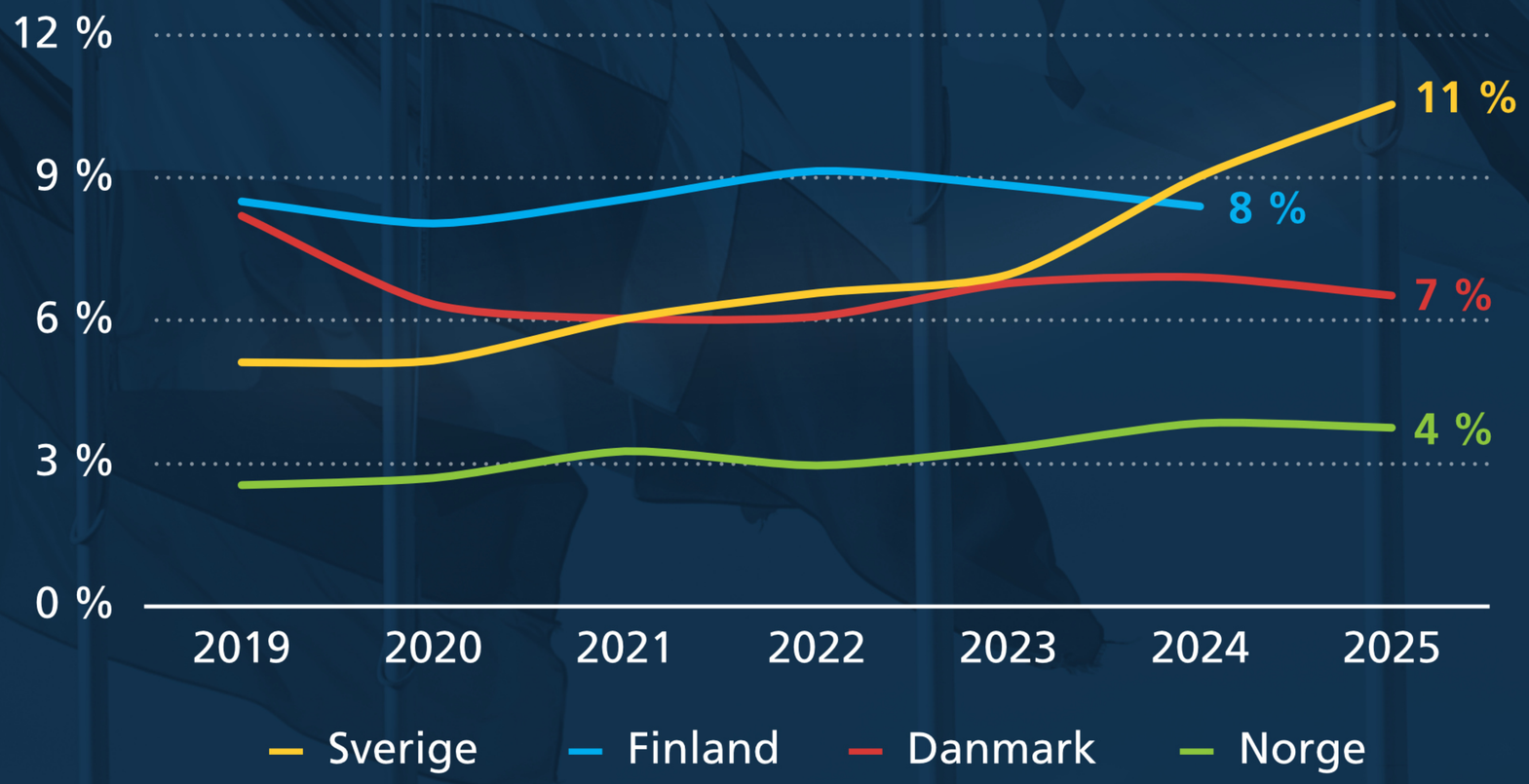
Den självrapporterade brottsutsattheten i Sverige* minskar samtidigt som lagföringen ökar.

*Enligt Brås NTU baserat på svar om självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person

Vad ligger bakom svenska ökningen?

Polisen

Andel ekonomiska brott av lagföring

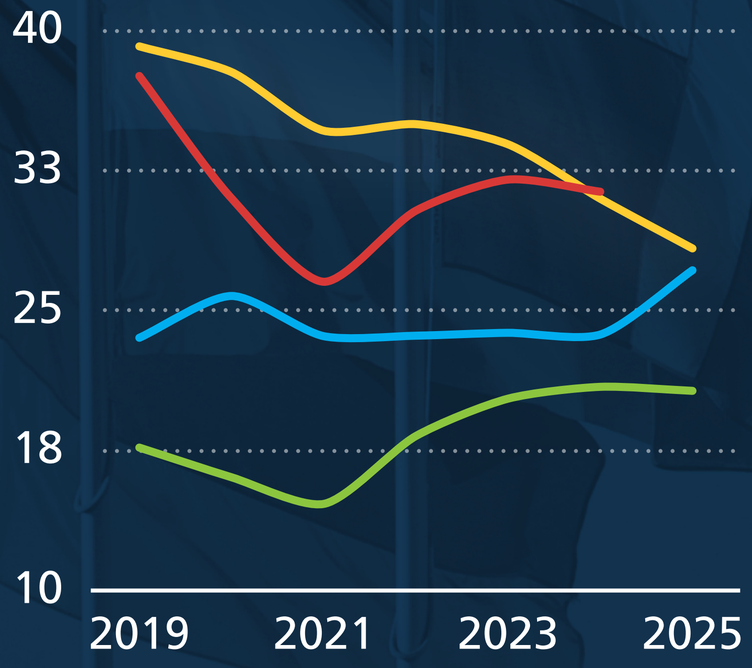

Ekonomiska brott står för den tydligaste ökningen av lagföringen i Sverige.
Den positiva utveckligen förklaras av att polisen har redovisat c:a 50% fler ärenden till åklagare mellan 2019 - 2025.

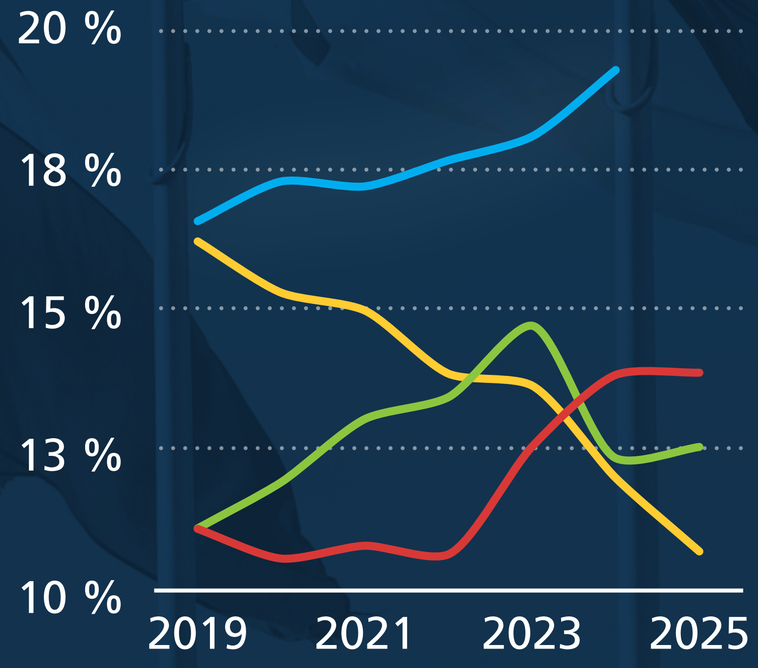
Stölder minskar i Sverige vilket speglas i lagföringen

Polisen

Anmälda stölder per 1 000 inv

Andel stölder av lagföring

Sverige Finland Danmark Norge

Andelen stölder av samtliga lagförda brott är lägst i Sverige och har minskat över tid, i takt med färre anmälda stölder.

Stölder minskar i Sverige vilket speglas i lagföringen

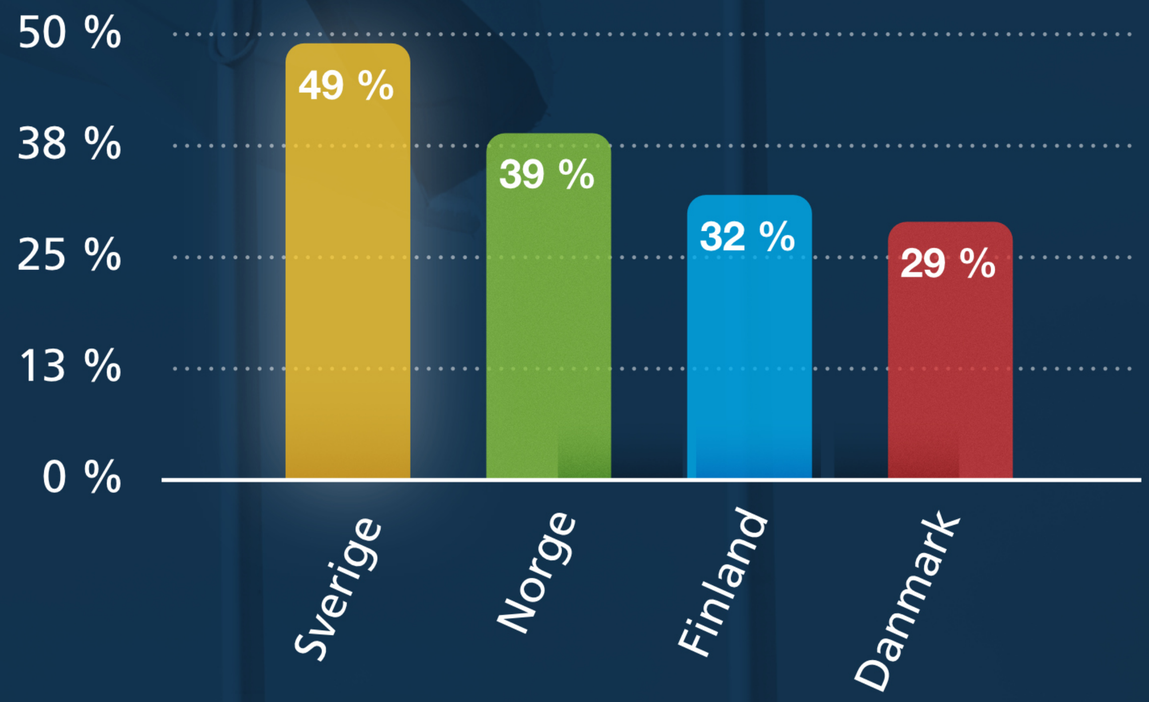
Polisen

63 % av butiksstölder sker i själv-utcheckningen

Sverige har kommit längst i införandet av självbetjäningskassor, där en allt större andel av butiksstölderna sker. Dessa stölder innebär nästan alltid begränsade utredningsförutsättningar.

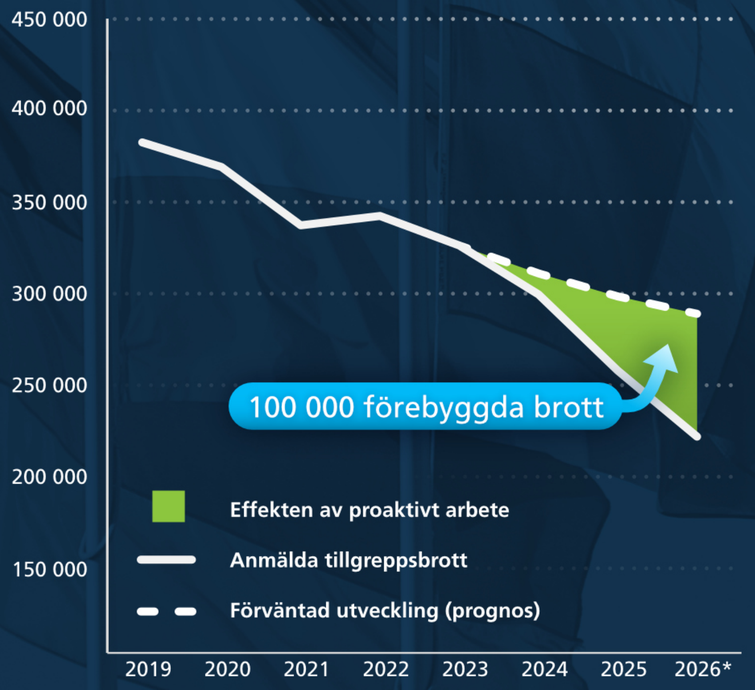
Andel av invånare som föredrar självbetjäning i butik (2024)

Stölderna vi förebygger

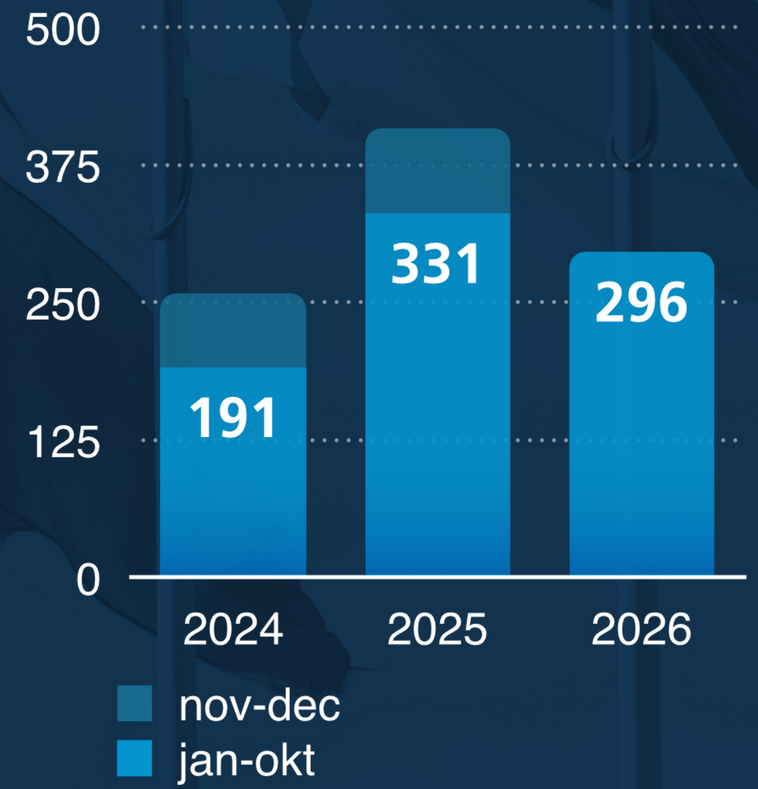
Polisen

Anmälda stöldbrott (exkl i butik), ufall & prognos

*R12 för 2026, dvs avser utfall nov 2025 – okt 2026

Avvisade brottsaktörer

Sedan 2023 har polisen proaktiva arbete resulterat i 100 000 färre stöldbrott. Polisen stoppar brottsaktörer innan de begår brott och avvisar dem från Sverige med återreseförbud.

Vi ska bli bättre – Var finns potentialen?

Misshandel där viss bevisning finns

Bedrägerier

Bidragsbrott

Bostadsinbrott

Polisen

Källa, definition och metod

Med avstamp i Brås jämförelse från 2014 (utifrån 2012 data) har vi gjort en ny jämförelse. Länderna har dock delvis ändrat mätmetod vilket i vissa fall försvårat jämförelsen.

Den största orsaken till olika utfall beror på att det är stora skillnader i vad som ingår i det sim Sverige definierar som straffföreläggande, därför har det exkluderats.

Danmark

Källa: tabell STRAF40, statbank.dk
1 Dom til frihedsstraf, 211 Bødedom og udeblivelsesdom, 213 Bødevedtagelse, 214 Bødeforlæg, 215 Indenretlig bøde og frakendelse, 217 Indenretlig vedt. af bøde og kørselsforbud, 220 Indenretlig vedtagelse af bøde/frakendelse af retten til at føre lille knallert, 222 Indenretlig vedtagelse bøde/frakendt ret til af føre tunge køretøjer, 224 Indenretlig vedtagelse bøde/førerretsfrakendelse og ret til at føre tunge køretøjer., 225 Dom uden retsmøde, 3 Tiltalefrafald, 421 Tiltale undladt, 510 Ungdomskontrakt, 511 Foranstaltningsdomme, 511 Foranstaltningsdomme, 515 Straf bortfaldet, 517 Ingen tillægsstraf (§89), 518 Anden afgørelse i øvrigt
OBS: Viktigt att välja Kön: man och kvinna för att inte få med företag i statistiken

Norge

Källa: tabell 13579, ssb.no
- Avgjort i konfliktråd
- Påtaleunnlatelse uten vilkår
- Betinget påtaleunnlatelse
- Bot ved dom
- Samfunnsstraff
- Betinget fengsel
- Ubetinget fengsel
- Særreaksjon eller annen type reaksjon

Finland

Källa: tabell 15df, Statistikcentralen
- Dömda i rätten (kod 02),

Källa: Rättsportalen (begäran)
- Åtalseftergift av sanktionskaraktär

OBS: Viktigt att välja Kön: man och kvinna för att inte få med företag i statistiken.

Sverige

Källa: Brå
- **Samtliga lagföringsbeslut (exkl straffföreläggande)** (dvs fällande domar och åtalsunderlåtelse)

Metod för att undersöka utrednings-potentialen i avslutade ärenden

- Ett urval av avslutade ärenden har undersökts och med 95-procentig konfidens och 8 procent felmarginal har undersökningen visat att ca 60 % av avslutade ärenden har tydligt begränsade utredningsförutsättningar och att i upp till 10 % av avslutade skulle ytterligare åtgärd kunna föra ärendet framåt men fortsatt osäkert vad resultatet skulle bli. Det pågår långsiktigt utvecklingsarbete för att identifiera vilka förmågeökningar som krävs för att ta dessa steg i de ärendena och vad det skulle leda till.
- Övriga (ca 30 %) avser avslutade ärenden redovisade till åklagare, FU-begränsade ärenden, ärenden som bedöms ha anmälningar om ej brott samt ärenden med brott som begåtts utomlands. I dessa ärenden är potentialen redan realiserad eller avfärdad och är därför inte föremål för den undersöknings som gjorts.